An Liopard!

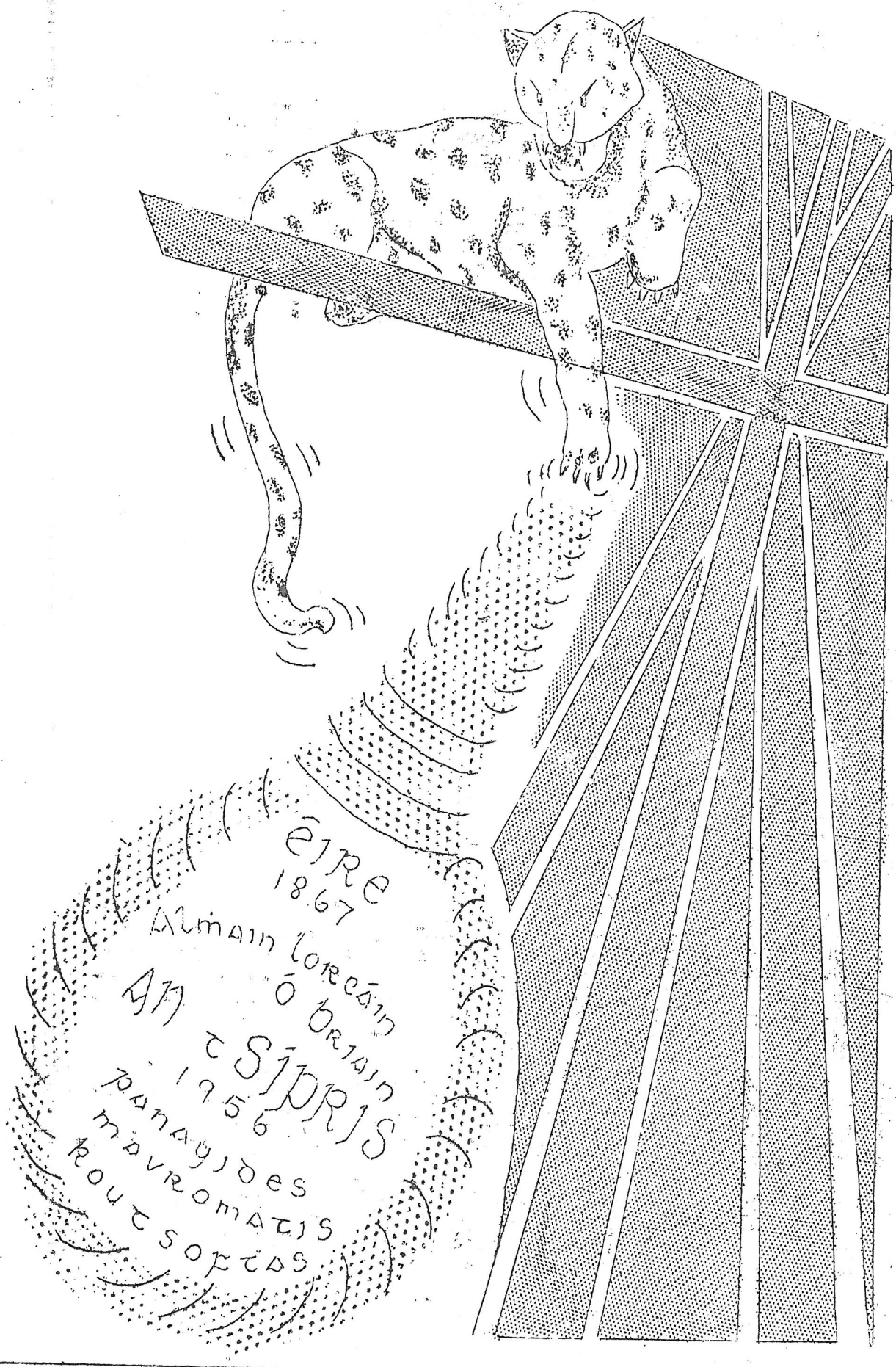
Éire
1867
Alman lorcáin
Ó Briain
An tSiúrtis
1956
Panagides
Mavromatis
Koutsoftas

TUAIRIM MÚINTEORA

Is uafásaċ go deo é cogaḋ de ṡagas ar biṫ.

Is geall le féin-ṁarú dúinn-ne muintir na hÉireann dul i ngleic le impireaċt Sasana.

Má ṫeimíd i muinín airm anois agus má bristear orainn is cinte go mbéaḋ deireaḋ go deo le hÉirinn. Is fíor é sin go léir....

Is fíor leis go ḃfuil 40,000 scioḃṫa as an tír ag imirce le linn na bliana seo d'imiġ ṫarainn. Dar liom-sa is measa é sin ná cogaḋ ar biṫ. Ní gá beiṫ ró-ṁaiṫ ar uimríoċt lena ḋaint amaċ go mbeiḋ deireaḋ le muintir na hÉireann gar ḃfada má leantar den tsaġas san.

Sa SUNDAY PRESS den 2.IX.1956 tá sé ráite gur imiġ 60 múinteoirí náisiúnta ón tír seo go Ceanada ar an Saṫarn 1.IX.1956 agus ná raiḃ ansan aċ méid áiriṫe den méid a d'imiġ ar fad. Tá sé ráite fosta gur fir pósta a ḃformór acu agus go ḃfuilid ċun a mná agus a gclann a ṫabairt amaċ ina ndiaiḋ amaċ anseo.

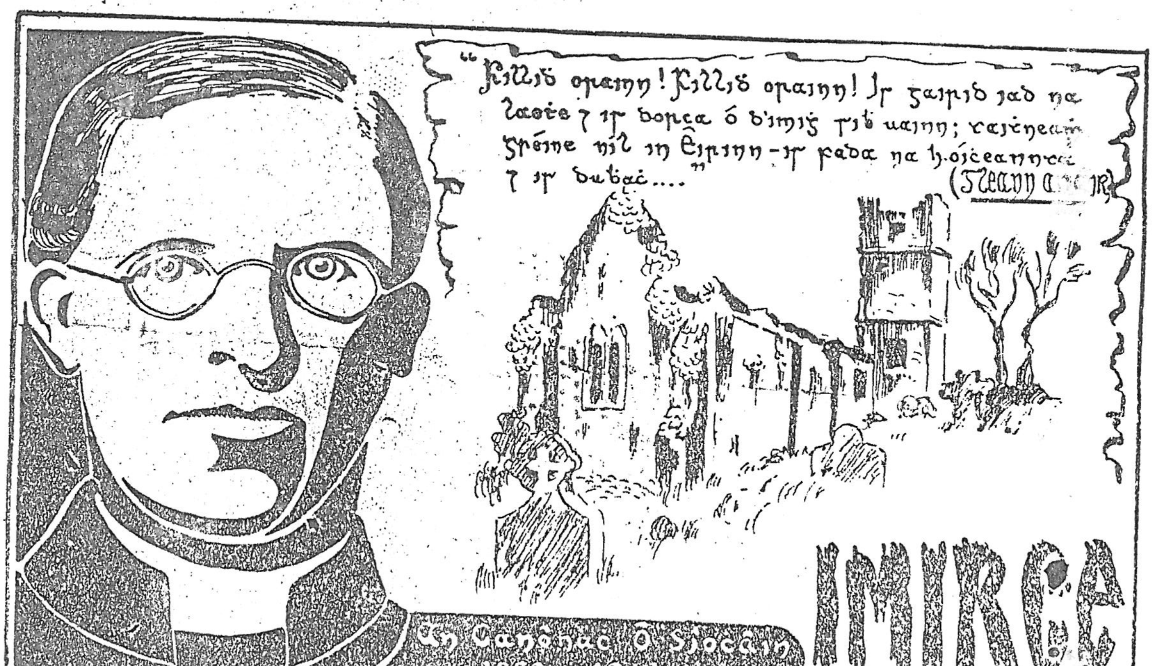

Ná ceaptar gur meascán de ṁúinteoirí idir olc is maiṫ atá imiṫe . Ní hea ar aonċar. Seo mar a dineaḋ é. Cuir muintir Ceanada fógraí ar ṗáipéirí "náisiúnta" na hÉireann agus ar iris oifigiúil Cumann na Múinteoirí agus anean nuair ṫáinig na hiarratasaí ċúcu ċuireadar agallaṁa ar na hiarrṫóirí ſan agus ṗiocadar amaċ na daoine ab fearr orṫu.

Anois tá imirce olc go leor aċ má ṫátar ċun leanúint den saġas seo ead é an ċríoċ a beiḋ ar an scéal. Ceana féin ta an-ġantannas múinteoirí oideaċais orṫu, agus ná fuil eolas dá laiġead ar ṁúinteoireaċt acu.

Aċ is cuma leis an rialtas is cuma le gaċ aoinne. Is cuma le tuismiṫeoirí na tíre seo go ḃfuil do-leiġiste á déanaṁ ar a gclann. Is cuma ná beiḋ eolas, oideaċas ná oiliúint feasta ar ~~xxxxx~~-eoṫrí muintir na hÉireann. Is cuma ar an saol seo aċ tá saol eile ann.

Tá saol eile ann dúinn go léir a ḋíolfaḋ an tír seo ar pé breab, pinsean airgead nó tuarastal an luaċ saoṫair.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

... Níor laḃraḋ riaṁ i gcoinne na eilge aon ḟocal a ġluais ó aoineaṁ fial, árd-uasal, calma, críostúil, féin-íbirteaċ.

An ṁí-ṫuisint so-áitiṫe, an t-aineolas, an ċiall beag bodaċúil, an ḃreiṫ-ar-an-bpingin, cúl an ċollaiġ le muintir agus lútáil ar an nGalltaċt - is iad san na foinsí as a dtáinig gaċ ar laḃraḋ riaṁ de ṫarcaisniú ar an nGaeilg...."

"... gur ar ṫaoḃ na Gaeilge atá gaċ aon ní atá uasal, gaċ aon ní atá fad-radarcaċ féin-íbirteaċ, gaċ aon ní atá spriodálta Críostúil, agus naċ ḃfuil de naṁaide ag an nGaeilg aċt aṁáin an t-aineolas, agus an ḃréag-uaisleaċt, agus an dúil sa tsaol, agus an cúl-le-dúcas ..."

An tAthair D. Ó Floinn.

Antonio de Oliviera Salazar

Uaċtarán na Portaingéile

"Tá ḟios agam go rí-ṁaiṫ céard tá uaim agus tá ḟios agam cá ḃfuil ma ṫriall."

Leis na focla ṫuas-luaite do ġlac Antonio de Oliviera Salazar ċuige aireaċt an Airgeadais i Rialtas na Portaingéile beagnaċ tríoċa bliain ó ṡoin.

Ón ċéad lá gur leag an fear oirdearc seo cos i rialtas a ṫíre dúċais do tugaḋ le tuiscint dá ċom-airí agus don tír uile naċ ḃféadfaí é a ċeannaċ. Níorḃ ḟada go ḃacṫas do ċáċ go raiḃ ḟios ag an ḃfear seo ina ċroí istiġ céard a ḃí uaiḋ agus cá raiḃ a ṫriall. D'éiriġ leis, tríd na mblianta, náisiún ceannasaċ neaṁspleaċ a ṫógáil agus fé mar d'admaiġ sé féin, ba toisc gur ċloí sé lena ṗrionsaplaí a ḃí bunaiṫe ar ċloċ an teagaisc comḋaonnaiġ atá le fáil in imlitreaċa na bPápaí.

B'é sin an rud a rinne an difríoċt uilig.

In Éirinn inniu ní ḃéaḋ aon ġá le ceardċumainn, le stailceanna, le conraḋ fostaiṫeoirí, leis an iliomad cóirlí len a líontar an comás atá ann toisc naċ ligtear do aer úr glan na Críostaíoċta dul tré ġnáṫsaol an duine - ní ḃéaḋ aon ġá leo - díreaċ mar naċ ḃfuil gá leo sa Portaingéil - ní ḃéaḋ aon ġá leo aċ oiread in éirinn dá mbéaḋ an misneaċ céanna againn agus atá ag Salazar. Nó dá mbéaḋ Salazar againn!!

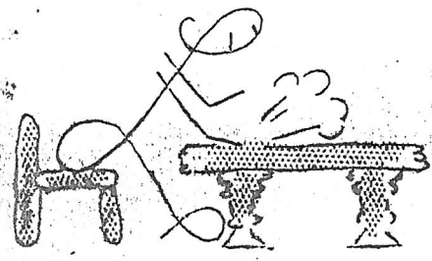

AIRGEAD

MÁISTIR nó SEIRBÍSEACH ?

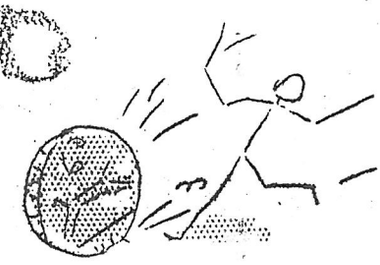

TÁ ÁR DTAOISEACH A' SPALPADH BÉARLA UAITH TRÉ MHIOCROFÓN RADIO ÉIREANN A' TACAINT AR AN NÁISIÚN BEITH COIGILTEACH...

TÁ AIRE AIRGEADAIS NA 26 CONTAETHE AG IARRAIDH AR CLÓSCRÍOBAITHE BOCHTA SA STÁT-SEIRBÍS AN PÁIPÉAR-CARBÓIN A SPARÁIL AGUS DEIREADH DO CUR LEIS AN SPÁS DÚBALTA SA COMHREAGHRÁS. NÍL SÉ FIOR ÁMHGO BHUIL MAR ROSC CAGA ACU "NEVER DID SO MANY TYPE SO MUCH ON SO LITTLE."...

TÁ CINNIRÍ NA GCEARDCUMANN AG OLAGÓN FACIN EASPA AIRGID....

TÁ TUSA AGUS MISE ANN AGUS GAN FIOS AGAINN Ó CHALAM AN DOMAIN CAD CHUIGE AN GLEO GO LÉIR.....

NÍL ÁR DTREORAITHE MACÁNTA LINN !
NÍL AN TAOISEACH MACÁNTA LINN !
NÍL AN TAIRE AIRGEADAIS MACÁNTA LINN !
NÍ INSEANN SIAD AN FÍRINNE DUINN !

TÁ 'SANCTAMHAS' AIRGID ANN AC NÍ DEIRID -

"AND FOR THAT LACK OF MONEY THERE IS <u>ABSOLUTELY NO REASON</u> EXCEPT THAT THE POWER OF ISSUING MONEY HAS FALLEN INTO PRIVATE HANDS AND IS BEING USED FOR PRIVATE ENDS OR RATHER FOR THE ENDS OF A SMALL CLASS OF ~~PRIVATE~~ MONEY-LENDERS."

"MÁ BHIONN AG FIR STÁIT BEARTAS NÁ TAITHÍONN LEIS NA HAIRGEADÓIRÍ TIG LEIS NA HAIRGEADÓIRÍ [illegible] FOIRNAISIÚNTA COMHCHT AN AIRGIGID A IMIRT I GCOINNE AN BEARTAIS SIN; AGUS DUINE GAN AON BILSEACHT FIREANN TÍR IS EA AN TAIRGEADÓIR."

GRAOLACH MAC SUIBHNE

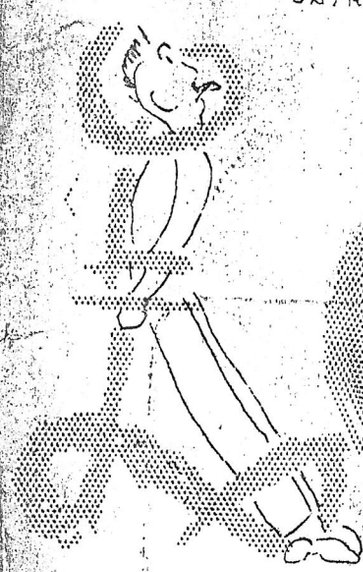

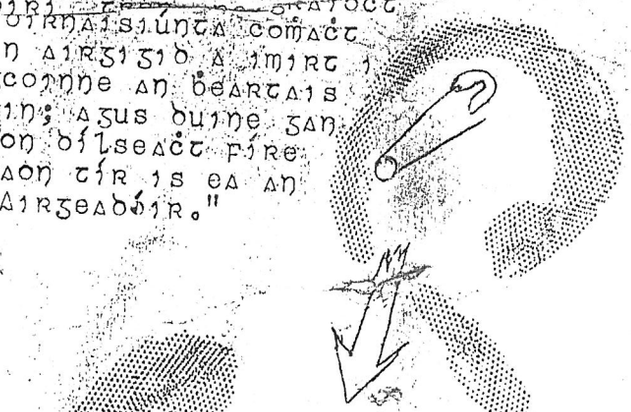

DEIRTEAR SUR FIOR-PHICTIÚIR É SEO DEN BHORÁN A BÍ I GCEIST AG CHESTERTON NUAIR DÚIRT SÉ - "AOINNE NÁ TUGANN AIRD AR CHONCAR AN COMHCHT-AIRGID NÍ FIÚ BHORÁN A BHEITHIÚ-TAS GAN."

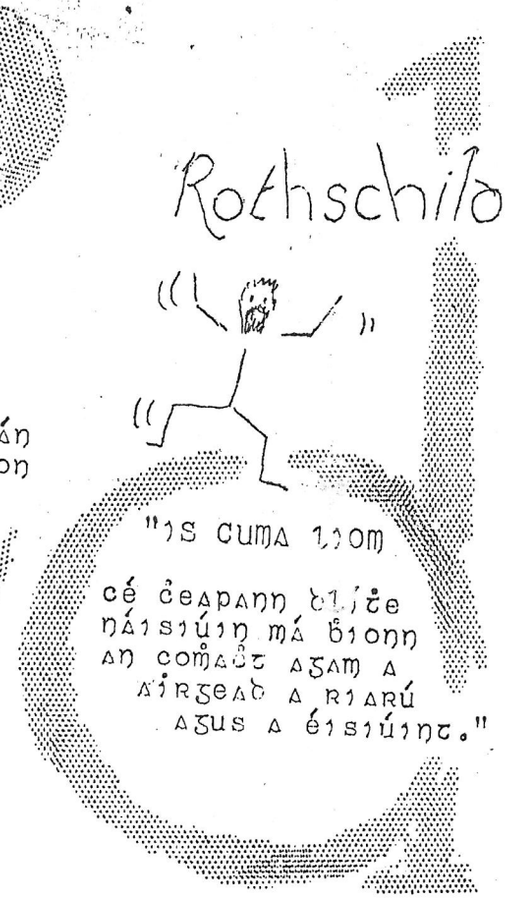

"IS CUMA LIOM CÉ CEAPANN BLÍTHE NÁISIÚIN MÁ BHIONN AN COMHCHT AGAM A AIRGEAD A RIARÚ AGUS A ÉISIÚINT."

AN CEANSAL le STERLING !

"BA CHÓIR DO NA CUMAINN GAIRME SA STÁT BAILL ÁIRITHE A THOSAÓ LE STUIDÉAR A DÉANAMH AR AIRGEADAS D'FHONN A DEIMHNIÚ GO NDÉANFAÍ DO RÉIR AN CEARTAIS COMHAONNAIGH IN CHUILE CHURSA A BAINEANN LE HAIRGEAD."

DONNCHA Ó FACHTNAIGH, C.S.Sp.

An Gaeltacht

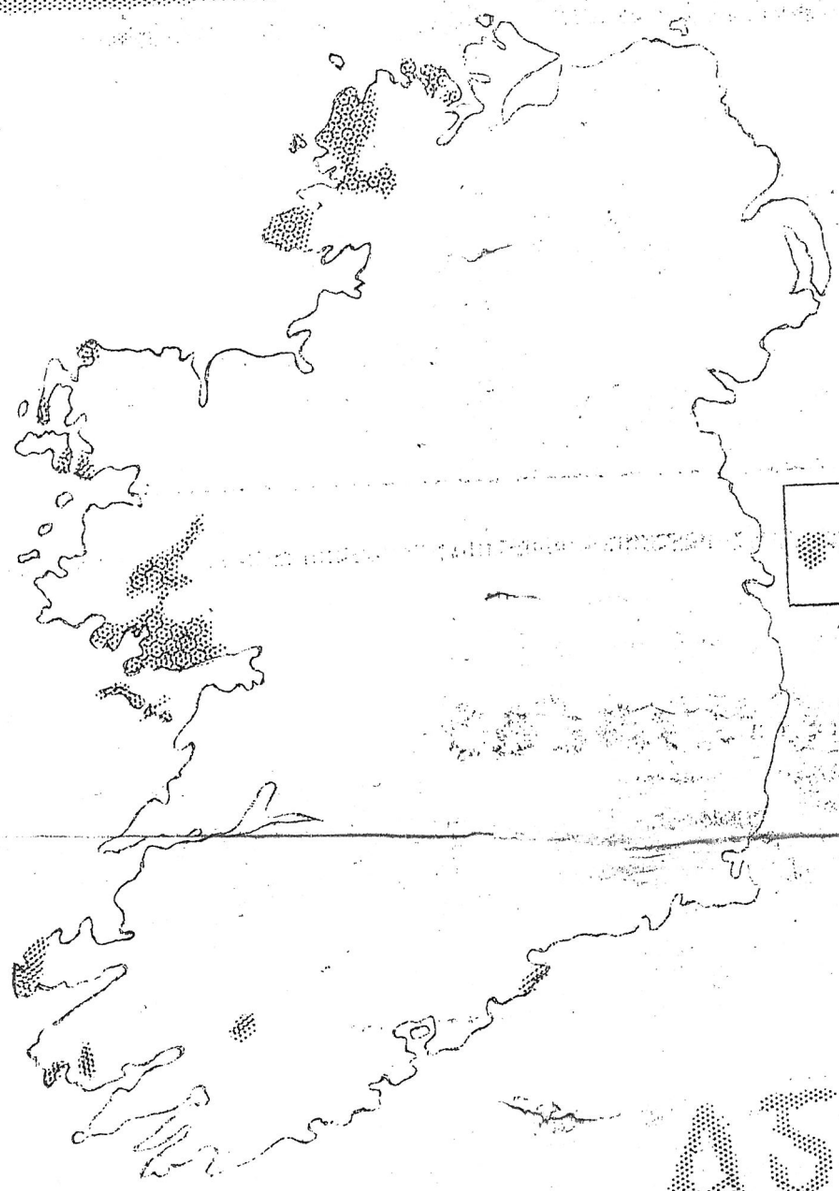

ASUS

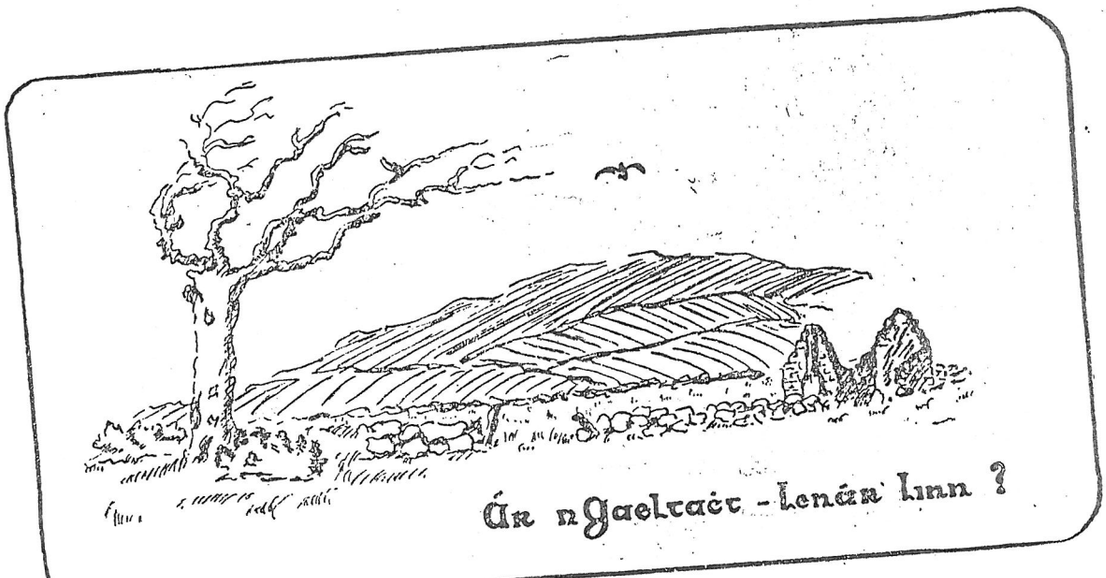

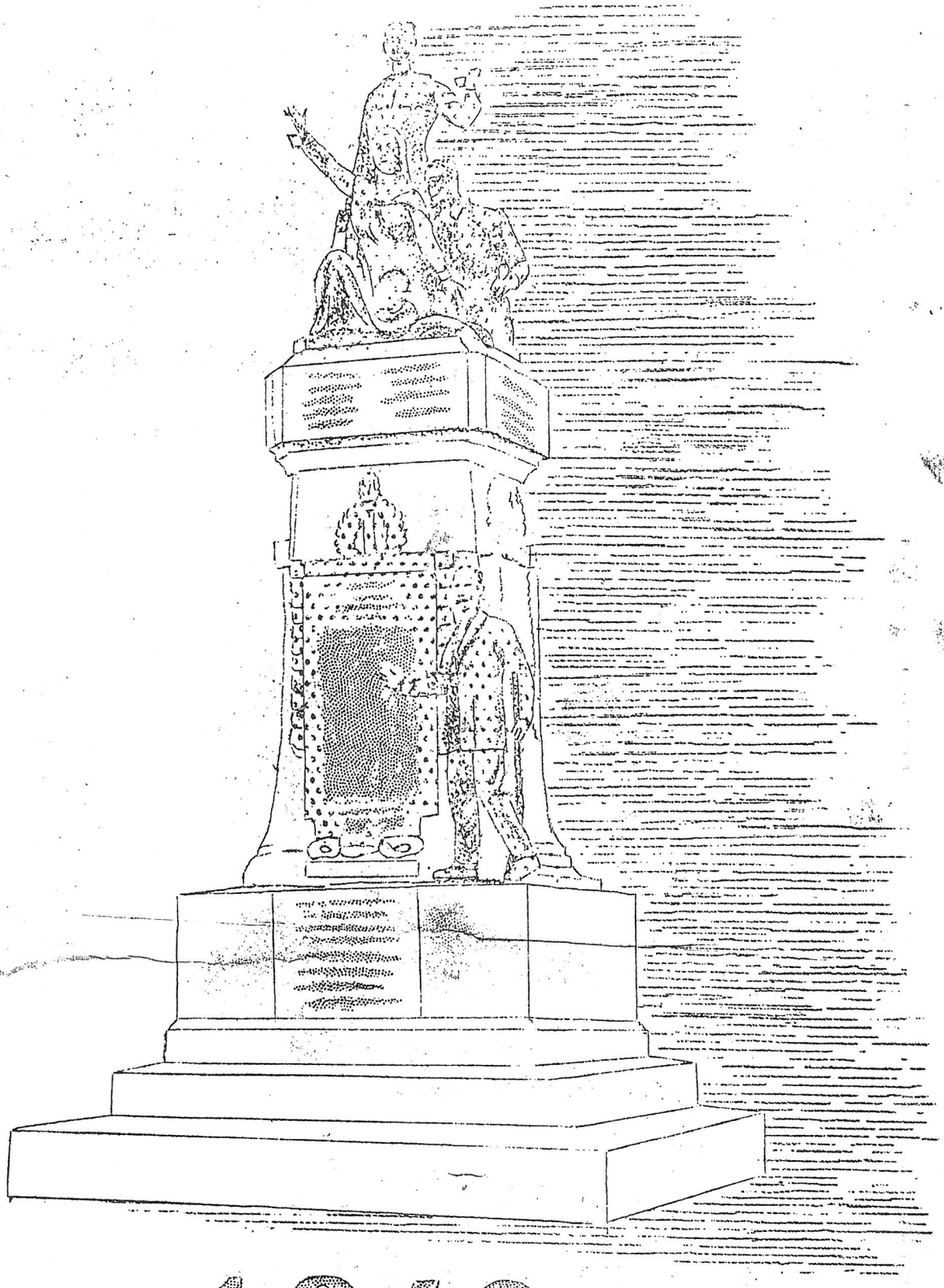

1916

Tig le muintir Luimnige beit bródúil ar an leacht cuimne a tógadh le déanaí i n-onóir na reáchtaine glórmhaire úd.

Tá an rcríbhinn uile - idir fortóra na Poblachta 7 ainmneacha ar jonaid dúcair na laoch go léir a maraíodh ran Éirí-Amach - greanta i nGaeilge amáin-theoir dóib púid atá fé bhaíocht as rolar ri an dá-teangaíocht.

KARL MARX 1848

"THERE IS A SPECTRE HAUNTING EUROPE - THE SPECTRE OF COMMUNISM."

(4)

IN ÉIRINN UILE INNIU

TÁ SUAS LE

100,000 DUINE

GAN OBAIR RIALTA.

SCANNAL DÚINN-NE MAR CAITLICIG, MAR CRÍOSTAITE -

SEA, AC

CAIDÉ MAR FÓMAR É DO MISINÉIRÍ MILLENNIUM MARX !

STEADY RISE

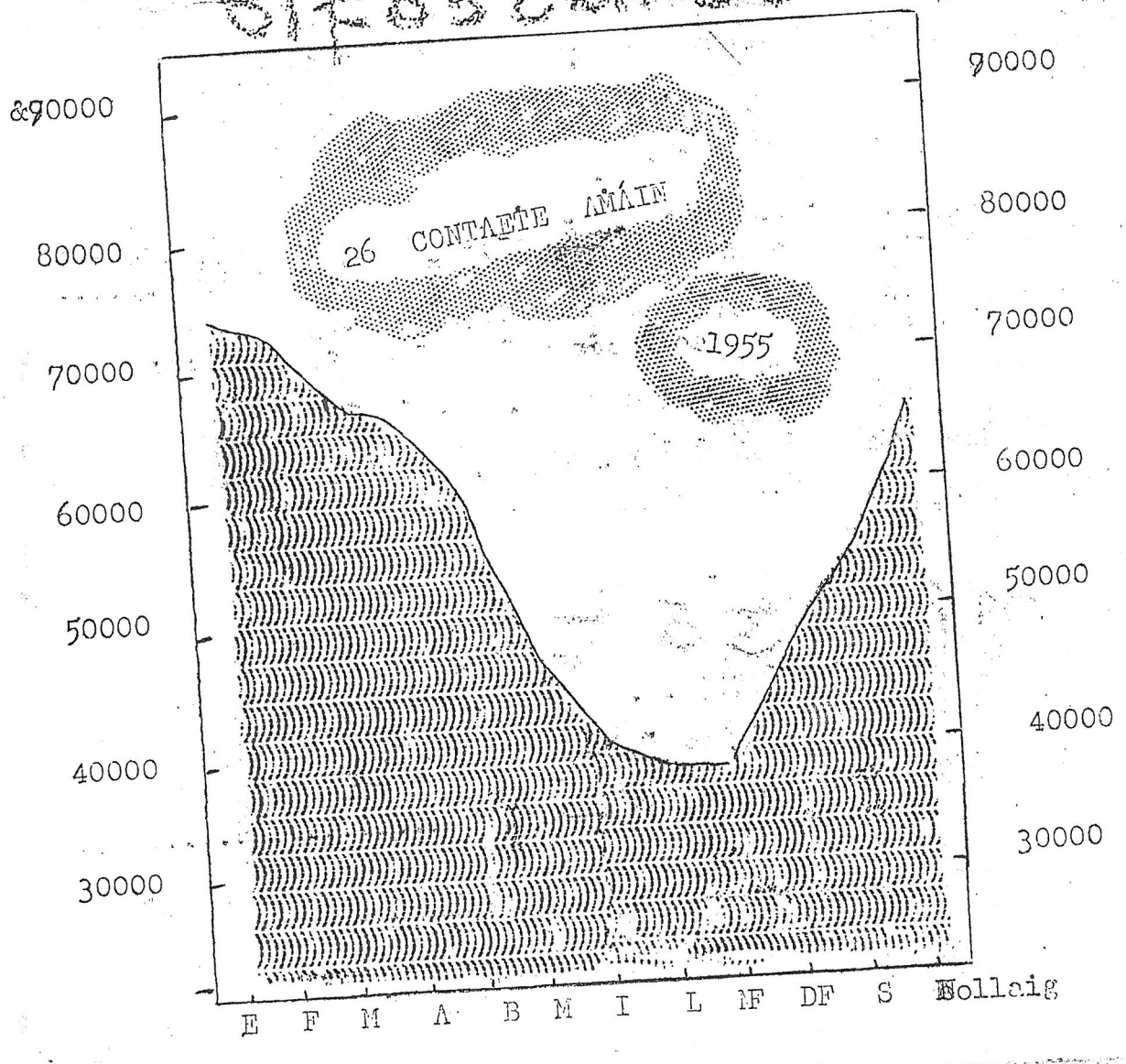

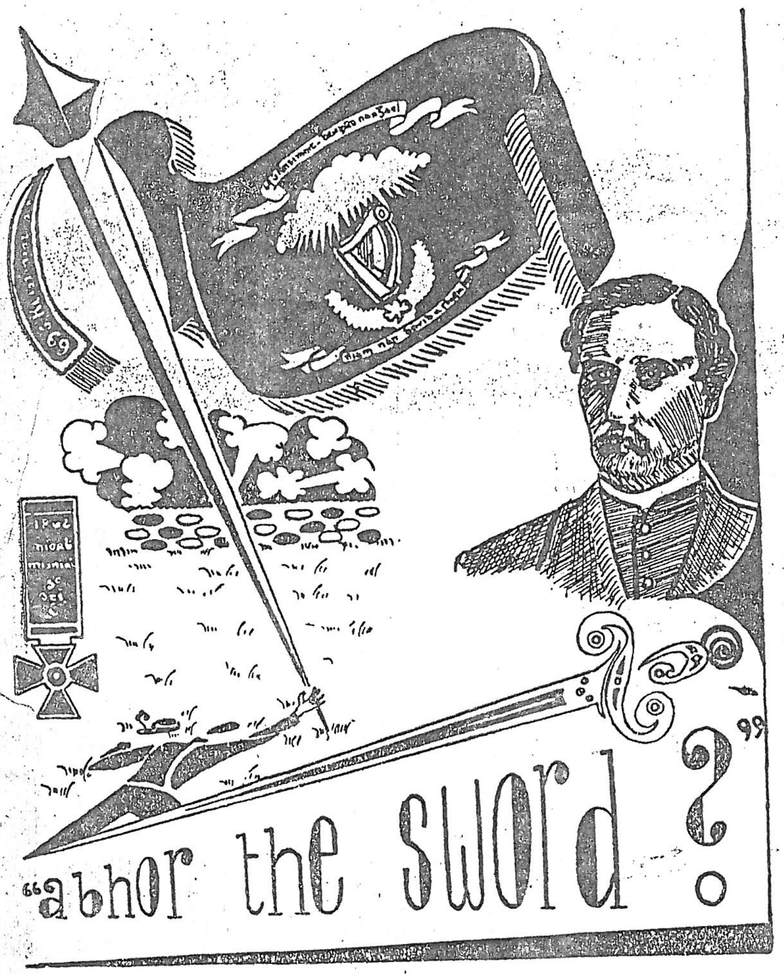

.. Tá furmór Gael ċom meaṫta sin is gur dána leo an fírinne dá canaḋ. Is dána leo fear ag rá "Is linn féin an críoċ seo." Is dána leo fear ag rá "Ní ceart Gaill do ḃeiṫ anso in ainneoin Gael." Is ionaḋ agus is uafás leo fear ag rá "Ní féidir saoirse ċine do ċosaint act le faoḃar claiḋiṁ."

Is léir fírinne an ċéad dá ní de na trí niṫe sin.

Admaiṫear fírinne na treas ní díoḃ i ngaċ críċ act sa gcríċ seo.

Do hadmaiṫí a fírinne sa gcríċ seo féin go dtí le fíor-déanaí.

An líne seo de Ġaeil, an ċéad líne de Ġaeil, ná d'aon ċine do diúltaiġ d'fírinne na ní sin.

An féidir gurab as claḋairí Gael atá an ceart agus an t-aincearṫ as ciníoċa an domain ?...........

Tá do ċeart ag gaċ duine ó nádúr airm do ġabáil ċuċu. Ní féidir an ceart sin do ḃaint de ḋuine. Do ḃéaḋ sé ċom maiṫ agat aer nó grian nó [illegible] an duine agus airm do ċosc air. Is féidir aer agus uisce agus bia do ċosc ar ḋuine. Is minic a déantar é. Ní bíonn an duine sin act braġa nó moġa nó daor-ḋuine.

Níl san duine naċ n-iompaireann airm nó naċ ḃfuil ann é-féin do ċosaint le hairm má tisteár air act braġa nó moġa nó daor-ḋuine.

Ní de ṡaor-ċlanna an domain é act de ḋaor-ċlanna an domain. Ní fiú fear do ṫabairt air. Ba deacair ainm oiriúnaċ do ċeapaḋ dó........

Ní troid atá uainn, act Gaeil do ḃeiṫ in-inniṁe troda. Is minic naċ mbíonn gá le troid act gaċ taoḃ do ḃeiṫ réiḋ ċun troda.

Dá mbéaḋ Gaeil réiḋ ċun troda anois ní béaḋ aon ceist fá riaġltas dúċasaċ do ṫabairt dúinn. Ní béaḋ aon troid ann, act do ḃéaḋ riaġltas dúċasaċ againn gan troid.

Aċ más gá troid—

aċt beiḋ ina ċogaḋ ina ḋiaiḋ sin .i. beiḋ Gaeil ag diúltú do ċeannas Gall, beiḋ Gaill ag cur smaċt ar Ġaeil, beiḋ corraí agus bruíon agus éirí amaċ mar do ḃí le linn cogaḋ na talún.......................

An léiġṫeoir caoin gur mian leis an cuid eile den alt seo do léaṁ raċaḋ sé go scríḃinní an Piarsaiġ.

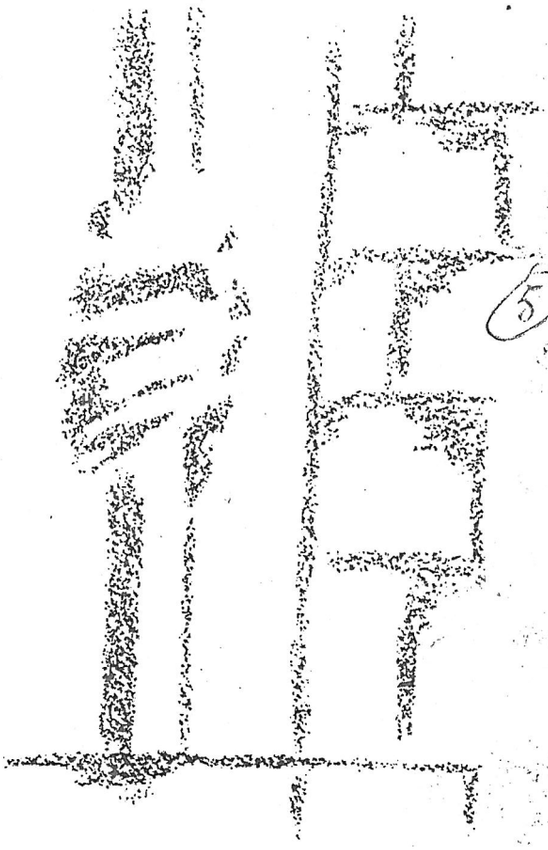

Éirí as

(5)

" No man proudly mounts the scaffold, or coolly faces a felon's death, or walks with his head high and defiance on his tongue into the cell of a convict hulk, for nothing."

Seán Mistéal.

Caṫal Ó Soillí, Áṫ Cliaṫ	- 8 mbliana	Wakefield
S. P. Mac Caluim, Learpoll	6 -	
Seán Mac Stiabna, Lunbain	8 -	Wormood Scrubbs
Mánus Ó Cainín, Doire	8 -	
Seosamh Ó Caimbéal, Iubar Cinn Trá	5 bliana	
Leon Mac Cormaic, Áṫ Cliaṫ	4 -	
Caoimín Ó Ruairc, Droicead na bandan	5 -	Dóṫar
Éamon Ó Buaḋaiġ, Áṫ Cliaṫ	12 -	
Pilib Ó Cléirigh -	10 -	Cnoc Mġlinne
Pádraig Ó Cearnaiġ -	10 -	
Tomás Mistéal -	10 -	
Seán Mac Cába -	10 -	
Seán Ó Ceallaċáin, Corcaiġ	10 -	
Seán Ó hEigeartaiġ -	10 -	
Liam Ó Maolċaṫa -	10 -	
Aoḋ Ó Bráḋaiġ, Lurgain	3 -	
Dónall Ó Murċú, Áṫ Cliaṫ		Plan-tsearbhis ten a saol
Seosamh Ó Duḃaill, Brí Cualainn		
Séamas Ó Murċú, Díseart Diarmaḋa		

"Craiṫis suas sinḋ féin, a fear a mo ṫíre: éiris amach as na saipini bais sin a ḃfuil sinḋ in búr luí iontu, so ḃfeicidh sinḋ spéarṫaí na saoirse as sianaḋ, agus so sclingidh sinḋ na focla beannaiṫe, 'Liberté, Egalité, Fraternité,' a ḃeas as baint macalla as an domhan mór san moill. Is soiriḋ anois so ḃfeicidh sinḋ loinnir seal cruaḋaċ ar soilsiú cúsaiḋ as an ḋorċadas. Is soiriḋ so séabaiḋ cormán na nsunnaí mór ar siúl na néallta a d'fiolaiġ asaiḋ na sreine uaiḋ le fada. Suiḋiġ leis an la sin a ċeaċt so gasta; agus féaċaiġ le a beiṫ beo bríomar nuair a ṫiocfaiḋ sé.

Agus, ós cionn sac uile ní, an
fear asaiḋ nac ḃfuil sunnta aise
ḃíolaḋ sé a ċuid éadaiġ agus
ceannaíoḋ sé ceann."

Seán Mistéal